

Súd: Okresný súd Prievidza
Spisová značka: 9C/206/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3815210187
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 02. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Beata Gešvantnerová
ECLI: ECLI:SK:OSPD:2016:3815210187.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prievidza samosudcom JUDr. Beatou Gešvantnerovou v právnej veci navrhovateľa: Quantum Credit a.s., IČO: 47 248 980, so sídlom Ružová dolina 25, 821 09 Bratislava, zast.: PERSPECTA Legal, s.r.o., IČO: 36 668 745, so sídlom Ružová dolina 25, 821 09 Bratislava, proti odporcovi: R. T., nar. XX.XX.XXXX, bytom Q. U. XXX, XXX XX Q. U., zast. opatrovníčkou I. F., tajomníčkou Okresného súdu T. o zaplatenie 248,95 eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

Súd návrh zamietá.
Navrhovateľovi náhradu trov konania nepriznáva.

odôvodnenie:

Navrhovateľ návrhom podaným na Okresnom súde Prievidza dňa 23.01.2015 uplatnil voči odporcovi nárok na zaplatenie 248,95 eura s úrokom z omeškania 9% ročne zo sumy 248,95 eura od 26.06.2012 do zaplatenia. Uviedol, že Slovak Telekom, a.s., Bratislava uzavrel s odporcom zmluvu o pripojení FIX, ktorej predmetom bola zmena pôvodného programu služieb na program Fix 16 s dobou viazanosti 24 mesiacov. Služby poskytoval Slovak Telekom a.s. odporcovi riadne a včas. Odporca porušil svoje povinnosti a právny predchodca navrhovateľa vystavil odporcovi faktúru na zmluvnú pokutu. Dňa 20.11.2013 uzavrel Slovak Telekom, a.s. a navrhovateľ zmluvu o postúpení pohľadávok, ktorou bola predmetná pohľadávka postúpená na navrhovateľa a uvedené bolo odporcovi oznamované v oznámení. Zároveň si navrhovateľ voči odporcovi uplatnil nárok na zákonný úrok z omeškania a trovy konania.

Odporcovi súd doručoval súdne písomnosti na známe adresy, zisťoval jeho pobyt prostredníctvom príbuzných, pričom jeho miesto zdržiavania sa nebolo zistené. Súd preto uznesením sp. zn. 9C206/2015 zo dňa 7.1.2016 ustanovil odporcovi opatrovníka v osobe súdnej tajomníčky OS Prievidza. Ustanovený opatrovník sa k návrhu nevyjadril.

Súd vo veci rozhodol bez nariadenia pojednávania podľa § 115a ods. 2 podľa ktorého pojednávanie nie je potrebné nariaďovať ani v drobných sporoch (do 1000 eur).

Súd sa oboznámil s listinnými dôkazmi, a to návrhom, plnomocenstvom, zmluvou o pripojení Fix, Dodatkom zmluvy o pripojení Fix, oznámením o postúpení pohľadávky zo dňa 02.12.2013, faktúrou č. XXXXXXXXXXXX na sumu 248,95 eura so splatnosťou dňa 25.06.2012, oznámením OO PZ, lustráciou odporcu v ZVJS, na základe čoho zistil tento skutkový a právny stav veci:

Odporca uzavrel s právnym predchodcom navrhovateľa spoločnosťou Slovak Telekom, a.s. Zmluvu o pripojení FIX, na základe ktorej bol odporcovi zmenený program a pridelené tel. č. XXXXXXXXXXXX. Odporca však neplnil svoje povinnosti. V čl. 3 dodatku čl. 4 mali účastníci dojednanú zmluvnú pokutu

tak, že v prípade porušenia akejkoľvek povinnosti uvedenej v bode 1 písm. c), v bode 2 tejto zmluvy, v dôsledku ktorej dôjde k následnému vypojeniu SIM karty zo strany podniku, je účastník povinný uhradiť podniku zmluvnú pokutu vo výške 248,95 eura.

Právny predchodca navrhovateľa faktúrou č. XXXXXXXXXXXX na sumu 248,95 eura splatnou dňa 25.02.2012 vyúčtoval odporcovi zmluvnú pokutu.

Listom zo dňa 04.12.2013 oznámil Slovak Telekom a.s. odporcovi postúpenie pohľadávky vyúčtovanej odporcovi faktúrou č. 7206366617 v sume 248,95 eura s príslušenstvom na navrhovateľa na základe zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 20.11. 2013.

Podľa § 43 ods. 1 a 2 zákona č. 610/2003 Z. z. o elektronických komunikáciách v znení neskorších predpisov (ďalej len "zákon č. 610/2003 Z. z."), zmluvou o pripojení sa podnik zaväzuje účastníkovi zriadiť potrebný prístup k verejnej telefónnej sieti alebo k inej verejnej sieti a sprístupniť súvisiace služby. Súčasťou zmluvy sú všeobecné podmienky a tarifa. Podstatnými časťami zmluvy o pripojení sú dohodnutý druh verejnej služby, miesto jej poskytovania a cena za službu. Ak nie je v zmluve o pripojení určený čas poskytovania, platí, že sa služba bude poskytovať na neurčitý čas. Cenu za službu možno dojednať aj s odkazom na tarifu.

Podľa § 42 ods. 1 písm. a) zákona č. 610/2003 Z. z., podnik má právo na zaplatenie ceny za poskytnutú verejnú službu podľa tarify, ak jej vyúčtovanie doručil účastníkovi najneskôr do troch mesiacov od posledného dňa zúčtovacieho obdobia; to neplatí pri vyúčtovaní predplatených služieb.

Podľa § 42 ods. 4 písm. b) zákona č. 610/2003 Z. z., účastník je povinný platiť cenu za poskytnutú verejnú službu podľa zmluvy o pripojení a podľa tarify, a ak to povaha služby umožňuje, až na základe predloženia dokladu o vyúčtovaní.

Podľa § 52 ods. 1 a 2 prvá veta Občianskeho zákonníka, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzaviera dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom.

Podľa § 52 ods. 3 a 4 Občianskeho zákonníka, dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 53 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané. Za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah.

Podľa § 53 ods. 4 písm. k) Občianskeho zákonníka, za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú najmä ustanovenia, ktoré požadujú od spotrebiteľa, ktorý nesplnil svoj záväzok, aby zaplatil neprimerane vysokú sumu ako sankciu spojenú s nesplnením jeho záväzku.

Podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka, neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Podľa § 53 ods. 10 Občianskeho zákonníka, neprijateľnosť zmluvných podmienok sa hodnotí so zreteľom na povahu tovaru alebo služieb, na ktoré bola zmluva uzatvorená, a na všetky okolnosti súvisiace s uzatvorením zmluvy v dobe uzatvorenia zmluvy a na všetky ostatné podmienky zmluvy alebo na inú zmluvu, od ktorej závisí.

Podľa § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie.

Podľa § 54 ods. 2 Občianskeho zákonníka, v pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

Podľa § 544 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka, ak strany dojednávajú pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti zmluvnú pokutu, je účastník, ktorý túto povinnosť poruší, zaviazaný pokutu zaplatiť, aj keď oprávnenému účastníkovi porušením povinnosti nevznikne škoda. Zmluvnú pokutu možno dojednať len písomne a v dojednaní musí byť určená výška pokuty alebo určený spôsob jej určenia.

Podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

Po zhodnotení výsledkov vykonaného dokazovania súd dospel k záveru, že návrh je podaný nedôvodne. Je nepochybné, že účastníci, resp. právny predchodca navrhovateľa a odporca uzavreli medzi sebou zmluvu o pripojení podľa § 43 ods. 1 zákona o elektronických komunikáciách. Podľa tejto zmluvy, ktorej súčasťou sú Všeobecné podmienky, odporca bol oprávnený využívať služby poskytované právnym predchodcom navrhovateľa a zároveň povinný uhrádzať faktúry, ktoré mu právny predchodca navrhovateľa za využívanie týchto služieb vystaví. Právny predchodca navrhovateľa faktúrou č. XXXXXXXXXXXX v sume 248,95 eura splatnou dňa 25.06.2012 vyfaktúroval odporcovi zmluvnú pokutu. V konaní nebolo zo strany navrhovateľa preukázané, či a ako odporca porušil zmluvné povinnosti. Na základe zmluvy o postúpení pohľadávok prešla na navrhovateľa pohľadávka právneho predchodcu navrhovateľa voči odporcovi v sume 248,95 eura (zmluvná pokuta). Vzhľadom k tomu, že dlžnú sumu za poskytované služby odporca neuhradil riadne a včas, uplatnil si navrhovateľ aj úrok z omeškania podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka v spojení s § 3 nariadenia vlády č. 87/1995 Z. z.

Po vykonanom dokazovaní dospel súd k záveru, že zmluvná pokuta v sume 248,95 eura uplatnená zo zmluvy o pripojení FIX s príslušenstvom, nebola navrhovateľom uplatnená dôvodne. Je zrejme, že zmluvu o pripojení FIX možno charakterizovať ako spotrebiteľskú zmluvu a na odporcu je potrebné hľadieť ako na spotrebiteľa, pretože pri jej uzavieraní nekonal v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti, teda na právny vzťah založený zmluvou o pripojení je potrebné aplikovať aj príslušné ustanovenia Občianskeho zákonníka o spotrebiteľských zmluvách (§ 52 a nasl. Občianskeho zákonníka). Podľa názoru súdu uvedený záver vyplýva zo skutočnosti, že tzv. spotrebiteľské zmluvy nepredstavujú osobitný zmluvný typ aplikovateľný len na občianskoprávne vzťahy, naopak príslušné ustanovenia Občianskeho zákonníka je potrebné aplikovať na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ bez ohľadu na to, či ide o občianskoprávny alebo obchodnoprávny vzťah (vyplýva to najmä z toho, že ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách sú systematicky zaradené vo všeobecnej časti Občianskeho zákonníka a teda nepredstavujú osobitný zmluvný typ zo záväzkovej časti). Navrhovateľ právo na zaplatenie zmluvnej pokuty odvíja od spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sú ako tzv. typové zmluvy uzavierané vo viacerých prípadoch a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy a teda i dojednanie o zmluvnej pokute podstatným spôsobom neovplyvňuje. Nejde teda o individuálne dojednané zmluvné ustanovenie (§ 53 ods. 2 Občianskeho zákonníka). Právny predchodca navrhovateľa ako dodávateľ zmluvnú pokutu s odporcom ako spotrebiteľom osobitne nevyjednával, čo vyplýva už i z toho, že odkazuje na porušenie povinností, ktoré má zrejme právny predchodca navrhovateľa všeobecne pre všetky prípady upravené vo všeobecných obchodných podmienkach. Odporca nemohol byť aktívne zúčastnený pri vyjednávaní zmluvnej pokuty. Len veľmi ťažko by odporca pri rovnako dojednanej službe a kúpe toho istého koncového zariadenia vyjednal inú výšku zmluvnej pokuty. K základným princípom spotrebiteľských zmlúv patrí tiež, že nesmú obsahovať neprijateľnú podmienku, teda také zmluvné dojednanie, ktoré spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa a to pod sankciou absolútnej neplatnosti takejto podmienky. Uvedené súd konštatuje z toho dôvodu, že práve zmluvné dojednania obsiahnuté v spornej zmluve o pripojení FIX týkajúce sa zmluvnej pokuty považuje súd za neprijateľné zmluvné dojednania, ktoré spôsobujú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Súd žiadnym

spôsobom nespochybňuje význam zmluvnej pokuty. Pokiaľ však ide o spotrebiteľský vzťah, musí ísť o takú zmluvnú pokutu, ktorá obstoje v rámci povinnej súdnej kontroly neprijateľných podmienok so zreteľom na povahu, obsah a všetky osobitosti právneho úkonu, so zreteľom na vzájomné práva a povinnosti účastníkov spotrebiteľskej zmluvy a v neposlednom rade i so zreteľom na sankcionovanie nesplnenia povinností na strane oboch účastníkov zmluvy. Podľa názoru súdu, v spotrebiteľskej veci by už pri samotnom uzavieraní zmluvy nemal byť prísnejšie alebo výlučne sankcionovaný zmluvnou pokutou len jeden účastník zmluvy, a to spotrebiteľ. Už toto na prvý pohľad vyznieva výrazne v neprospech jedného účastníka zmluvy. Uvedené súd konštatuje preto, že právny predchodca navrhovateľa ako dodávateľa nie je nijako sankcionovaný v súvislosti s prípadným nesplnením povinností na jeho strane. Významné je pritom posúdenie zmluvnej pokuty s ohľadom na povahu, obsah zmluvy v čase uzavretia dohody o zmluvnej pokute a posúdenie prijateľnosti alebo neprijateľnosti tohto zmluvného dojednaní by nemali ovplyvňovať ďalšie skutočnosti, ktoré nastanú po uzavretí zmluvy, teda ani následné správanie sa účastníkov zmluvy a v rámci neho i porušenie zmluvných dojednaní by nemali mať vplyv na prvotné posúdenie toho, či dojednaná zmluvná pokuta nie je neprimeranou sankciou za nesplnenie povinností (§ 53 ods. 4 písm. k/ Občianskeho zákonníka). Kladie sa tým veľký dôraz hlavne na dodávateľa, ktorý pripravuje obsah zmluvy (tento obsah zmluvy spotrebiteľ už nijako neovplyvňuje), aby bol náležite opatrný a dôsledný aj pri dojednávani vedľajších zmluvných dojednaní, ako je zmluvná pokuta. Len týmto spôsobom sa efektívne zabezpečí, aby slabšia strana v spotrebiteľských zmluvách bola dostatočne informovaná o následkoch nesplnenia povinností a len týmto sa vypestuje vzťah dôvery spotrebiteľa k dodávateľom. V danej veci zmluvnú pokutu, tak ako je dojednaná v spornej zmluve, považuje súd za neprimeranú sankciu. Z hľadiska času dodávateľ vôbec nerozlišuje situáciu, keď v dôsledku nezaplatenia ceny dôjde k deaktivácii služby alebo ukončeniu zmluvy napríklad jeden mesiac pred uplynutím doby viazanosti a prípadom, keď spotrebiteľ nezaplatí cenu hneď v prvý mesiac viazanosti, teda na jeho začiatku. Rovnako je bez akéhokoľvek významu to, akú cenu služieb spotrebiteľ nezaplatí, t.j. či nezaplatí napríklad len cenu dojednaného mesačného poplatku, alebo nezaplatí cenu v dôsledku prekročenia tejto sumy aj niekoľkonásobne vyššiu (v tomto smere dodávateľ až do prerušenia služby spotrebiteľa nijako neobmedzuje). Zmluvná pokuta patrí dodávateľovi podľa zmluvného dojednaní aj v prípade ak nedôjde k ukončeniu zmluvy, pretože stačí len úkon spotrebiteľa, ktorý smeruje k ukončeniu zmluvy, pričom ukončenie ako také vôbec nemusí ani nastať. Vzhľadom k tomu, že zmluvná pokuta je dojednaná ako súčasť spotrebiteľskej zmluvy a neprimerane vysoká zmluvná pokuta je sankcionovaná absolútnou neplatnosťou takéhoto dojednaní ako neprijateľná zmluvná podmienka, v spotrebiteľských zmluvách preto nie je možné využiť tzv. moderačné právo upravené v § 545a Občianskeho zákonníka. Neprijateľná podmienka je neplatná ako taká, preto nemožno znižovať neplatne dojednanú zmluvnú pokutu.

Na základe uvedeného súd návrh o zaplatenie 248,95 eura s príslušenstvom ako nedôvodný zamietol, keďže zmluvná pokuta, ktorá bola vyfaktúrovaná faktúrou č. XXXXXXXXXXXX na sumu 248,95 eura splatnou dňa 25.06.2012, bola dohodnutá neplatne, a teda uplatnená na súde neopodstatnene.

O náhrade trov konania rozhodol súd podľa § 142 ods. 1 OSP tak, že odporcovi náhradu trov konania nepriznal, nakoľko si žiadne trovy konania neuplatnil a ani mu žiadne trovy nevznikli.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie na Okresnom súde Prievidza do 15 dní odo dňa jeho doručenia písomne v dvoch vyhotoveniach.

Podľa § 205 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, môže oprávnený podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.